

Videnskaber eller paa enkelte Discipliner. Det er saa faktisk, at det ikke kan omvistes, og det er grumme let at nævne de betydeligere Forskere, som saaledes have skubbet hele Menneskeslægten frem. Hvis vi tage de allerstørste af dem, der have forandret hele Menneskeslægtens Blik paa Naturen, og undersøge, hvor mange der har været i Tiden fra 500 Aar før Kristi Fødsel og til ind i dette Aarhundrede, ville vi finde, at der har været 8. Af disse 8 er den ene en Tysker, nemlig Kepler, og den anden en Nordbo, nemlig Linné. De øvrige — jeg skal gerne nævne Navnene, da de kun ere saa faa, det kan kun tage et Minut — ere Pølakken Kopernikus, Italieneren Galilæi, Englænderen Newton, Franskmanden Cuvier og to Grækere Archimedes og Hipparch. Det er de Mænd, der fuldstændig have revolutioneret Naturvidenskaben. Allerede blandt dem finde vi en Tysker og en Skandinav. Gaa vi til de Folk, der have grebet ændrende ind paa et mindre Omraade, men dog have haft Betydning, som grundlæggende et helt Fag, vilde vi finde, at der i de samme 2300 Aar kan nævnes 21 Navne, og af disse 21 Navne ere de tre skandinaviske og de to tyske. Nu maa jeg stadig bede det høje Tings ærede Medlemmer være opmærksomme paa, at medens vi i Skandinavien kun have at gøre med nogle faa Millioner Mennesker, have vi i Tyskland at gøre med mange Gange flere Millioner. De tre Skandinaver — jeg skal blot nævne de fem Navne — ere Tycho Brahe, Ørsted, og Svenskeren Berzelius, de to Tyskere ere Stahl og Werner. Komme vi saa endelig til, hvad man kunde kalde tredje Klasse, til de Mænd, som have revolutioneret en enkelt Del af Videnskaben, vilde vi i de samme 2300 Aar finde 125 Mænd, hvis Navne bære den følgende Kultur for disse Videnskabsgrenes Vedkommende. Af dem ere de 8 Skandinaver og de 12 Tyskere. De 8 Skandinaver ere Rømer, Bartholin, Steno — de ere danske — og fem svenske, nemlig Schele, Bergmann, Fris, Artædi og Kronstadt. Lægge vi dem nu sammen, ville de Herrere se, at vi for Skandinavien Vedkommende naa til 12 og for Tysklands Vedkommende til 15 Mænd, hvis Bidrag til Kulturfremskridtene og Kulturdannelserne ere ganske uomtvistelige. Og jeg vil saa dertil bemærke, at jeg til Tyskerne har henregnet to, som egentlig ikke ere Tyskere, men Svejtser, Euler og Gessner, saaledes at rent absolut set have de skandinaviske Folks Bidrag til de naturvidenskabelige Fremskridt været af samme Værdi eller staaet fuldstændig

paa Højde med det, som er bidraget af vort større Frændeland mod Syd. Og vilde vi se Sagen relativt i Forhold til Befolkningen, staaer det saaledes, at det taler til al Ære for Oprindeligheden og Selvstændigheden og Dygtigheden hos de nordiske Folk. Nu kunde man sige: Ja, disse Navne ere ubestridelige

Formanden (Sofus Høgsbro): Jeg vil meget nødig afbryde den ærede Taler, men jeg maa dog henstille til ham, om han ikke kommer alt for langt fra den foreliggende Sag, og jeg maa ønske, at de følgende Talere ikke ville gaa videre i dette Spor.

Oscar Hansen: Jeg tror ikke, jeg kommer for langt bort fra den foreliggende Sag; da jeg ikke indser, at man kan tale om en saa vigtig Ting som Nationalmuseets Ombygning, uden at man har Ret til at betone dette Museums kulturelle Værdi for vort Folk. Men jeg skal naturligvis være Formandens Henstilling efterrettelig, idet jeg dog maa forbeholde mig Ret til at gøre et Par afsluttende Bemærkninger, der skulle antyde, saa vidt det ikke er klart for det høje Tings Medlemmer, hvorfor jeg har knyttet disse Betragtninger til Nationalmuseets Ombygning. Jeg synes i Grunden, at jeg havde betonet det udtrykkeligt nok. Den eneste Grund til i en Fart at kunne gaa med til en saa betydelig Udgift, som dette Museums Ombygning medfører, maa i Virkeligheden søges i Museets Vidnesbyrd om, at vi staa i kulturel Henseende ganske selvstændig og ganske uafhængig af Stater, der maaske ville have Lyst til at foregive, at vi ere aandelig afhængige af dem. Jeg skal altsaa tillade mig at bemærke, at man kunde endnu ville gøre den Indvending: Ja, det er rigtigt nok med disse Navne og Tal, men det kunde da godt være, at de betydelige Videnskabsmænd, vi have frembragt her i Skandinavien, i Virkeligheden have været under Paavirkning af Kulturen andetsteds fra. Det kan godt være. Men se vi Aarstallene efter, vil det vise sig, at de skandinaviske Forskere i Tiden ere forud for de tyske Forskere. Tycho Brahe er ældre end Kepler; Steno, Bartholin, Rømer, og H. C. Ørsted gaa i Tiden forud for, hvad der er kommet frem af Betydning paa de vedkommende Fags Omraade, Syd for den danske Kulturs Grænser, saa at vi baade med Hensyn til Bidragenes Størrelse og med Hensyn til Tidspunkterne, paa hvilke vore Tilskud til Fælleskulturen ere komne